

اهمیت تقریب ادبی

دکتر آذر شب[1]

عرصه ادبی یکی از بهترین بسترها برای دیدار دلها و احساسات است و به همین دلیل است که مجمع بین المللی تقریب بین مذاهب اسلامی طرح «تقریب ادبی» را اتخاذ کرده و از خلال یک تجربه تاریخی جهان اسلام بلکه در واقع تمام جهان را در عرصه نویسندگان بزرگ مسلمان مانند سعدی، حافظ، جلال الدین رومی، عطار و المثنی، ابن الرومی و ابوالعلاء الما را گرد هم آورد. این حس است که همه علاقمندان به وحدت امت اسلامی آن را احساس کردند. در اینجا یادآور می شویم که در سال 2010 کنفرانسی با عنوان «ادبیات اسلامی» در دانشگاه عین شمس قاهره برگزار شد که متخصصان ادبیات عرب، ادبیات فارسی، ادبیات اردو، ادبیات تاجیکستان، ادبیات بلغارستان و ادبیات کردی در آن شرکت کردند. و حاصل این کنفرانس توصیه های زیر بود که برای تاکید بر اینکه جهان اسلام اهمیت تقریب ادبی را احساس کند این موارد را ذکر می کنیم:

توصیه های کنفرانس:

این کنفرانس توصیه می کند که منتقدان اسلامی بر روی تدوین نظریه ای یکپارچه از ادبیات و نقد اسلامی کار کنند و روش شناسی خاصی را در برخورد با این ادبیات و تاریخ آن اتخاذ کنند.

این کنفرانس به اتحادیه دانشگاه های اسلامی توصیه می کند که برای تقویت روابط بین دانشگاه های عربی و اسلامی تلاش کند. و خواستار تصویب ماده درسی روش ادبیات اسلامی در برنامه های درسی دانشگاه و تشویق پژوهشگران به نگارش پایان نامه ها با موضوع ادبیات اسلامی است.

به انجمن ادبیات اسلامی و انجمن دانشگاه های اسلامی توصیه می کند تا از دانشگاه های اسلامی غیر عرب دعوت به عمل آورند که به آموزش ادبیات عرب با توجه به تلقی اسلامی از ادبیات اهتمام بورزند.

این کنفرانس توصیه می کند که نهادهای مرتبط با ادبیات عرب برای پاکسازی ادبیات عرب در مراحل مختلف آموزشی از مطالب مغایر با مفاهیم اسلامی تلاش کنند.

این کنفرانس توجه به ترجمه ادبیات اقوام اسلامی به عربی و ترجمه ادبیاتی که روح اسلامی را به تصویر می کشد به زبان های مردم اسلامی را توصیه می کند.

شرکت کنندگان در این کنفرانس انجمن بین المللی ادبیات اسلامی را توصیه می کنند که در زمینه باز کردن زمینه های کافی برای غنی سازی نوشتار در موضوعات ادبیات اسلامی برای معرفی نویسندگان اسلامی و تولیدات آنها تلاش کند.

شرکت کنندگان این کنفرانس به انجمن دانشگاه ها توصیه می کنند تا از دانشگاه ها و ارگان های علمی و فرهنگی برای همکاری با انجمن ادبیات اسلامی دعوت به عمل آورند و از طریق تبادل مشارکت در همایش ها، سمینارها و جشنواره ها به تبادل روابط فرهنگی و فکری بپردازند.

شرکت کنندگان کنفرانس به پژوهشگران و منتقدان اسلامی توصیه می کنند که متون ادبی سالم که کتب تراث مملو از آن است را منتشر کنند و آن ها را برای خوانندگان مسلمان برجسته کنند و در عین حال مراقب باشند آنچه را که برای نسل های کودک و نوجوان مناسب است ارائه دهند.

شرکت کنندگان در این کنفرانس توصیه می کنند، مطالعات نظام مند عمیقی درباره گرایش های ادبی و انتقادی انجام شده و این مطالعات در پرتو مفاهیم اسلامی از ادبیات ارزیابی شود.

شرکت کنندگان کنفرانس انجمن بین‌المللی ادبیات اسلامی و انجمن دانشگاه‌های اسلامی را توصیه می‌کنند تا خلاقان جوانی را که ابتکار آنها متناسب با روح اسلامی است با انتشار آثار آنها و تصحیح و هدایت آن آثار به مسیر صحیح تشویق کنند.

شرکت کنندگان در این کنفرانس تقویت ارتباط با نویسندگان مسلمان غیر عرب را توصیه می‌کنند و توصیه می‌کنند که انجمن جهانی ادبیات اسلامی برای شناساندن اعراب با آنها و تولیداتشان تلاش کند و آنها را برای کنفرانس‌ها و سمینارهای ادبیات اسلامی دعوت کند.

شرکت کنندگان در این کنفرانس از نویسندگان مسلمان به‌طور کلی می‌خواهند تا نوشته‌های خاورشناسان درباره ادبیات عربی و اسلامی را بررسی و نقد کنند و در پرتو مفاهیم اسلامی از ادبیات به کاستی‌های ارائه‌شده در آن پاسخ دهند.

آنها از نویسندگان می‌خواهند نمایشنامه‌های اسلامی که پاسخگوی نیاز جوامع اسلامی به این نوع ادبیات باشد را بنویسند و مسابقه‌هایی برای نگارش نمایشنامه‌های اسلامی برگزار کنند.

توصیه همایش به تهیه فرهنگ اصطلاحات ادبی و انتقادی در پرتو مفاهیم اسلامی است.

شرکت کنندگان در این کنفرانس از افراد و موسسات توانمند تامین مالی طرح‌های ادبی اسلامی و اهدای جوایز برای ادبیات اسلامی را خواستارند و از رسانه‌ها، کانون‌های ادبی و وزارتخانه‌های فرهنگ اهتمام به ادبیات اسلامی و معرفی آن را درخواست می‌کنند.

از خداوند متعال می‌خواهیم که دانشگاه‌های اسلامی و مراکز فرهنگی و ادبی ما را یاری دهد تا با اشاعه ادبیات تقریب و فرهنگ تقریب، در ترمیم شکافی که ملت ما در نتیجه زوال جایگاه تمدنی آن در عرصه بین‌المللی به آن مبتلا شده است، کمک جدی کنند.

[1]. اصل این نوشتار به زبان عربی بوده که به فارسی برگردان شده است